

Література

1. Матвієнко О.В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія. –К.: ВД «Стілос», 2006. –543с.
2. Навчання і виховання учнів 2 класу /Упоряд. О.Я. Савченко. –К.: Вид-во «Почат. школа», 2003. –608с.
3. Професійне становлення майбутнього вчителя: монографічний огляд /За ред. проф.. Л.В. Кондрашової. –Кривий Ріг: Видав.дім, 2006. –327с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Блажко А.В. (Вінниця)

Професійно-технічна освіта України спрямована на вдосконалення фахової підготовки кваліфікованого робітника за рахунок взаємозв'язку загальноосвітніх та професійно-технічних предметів.

Навчальний предмет «Хімія» є однією з базових дисциплін загальноосвітньої підготовки учнів у професійно-технічних навчальних закладах (ПТНЗ). Відповідно до типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у ПТНЗ вивчення предметів природничо-математичного циклу відбувається за трьома професійними напрямками. Так, на вивчення навчального предмету «Хімія» в залежності від спеціальності, яку здобуває учень, відводиться різна кількість годин (табл. 1.).

Таблиця 1.

Розподіл кількості годин на вивчення хімії відповідно до напрямів підготовки кваліфікованих робітників у ПТНЗ

Напрямок підготовки	Кількість годин	Напрямок підготовки
Перший	130	професії легкої промисловості, сфери послуг, сільського господарства
Другий	120	професії будівельні, транспортні, металургійні, гірничі
Третій	110	професії, які не потребують поглибленого вивчення хімії

Але затверджена МОН України навчальна програма з хімії для ПТНЗ розрахована на 119 годин [1]. В такій ситуації викладачу хімії в залежності від напрямку професійної підготовки доводиться самостійно визначати навчальний матеріал, який потрібно поглиблено вивчати при збільшенні кількості годин до 130 або, навпаки, скорочувати при зменшенні кількості годин до 110.

При побудові змісту навчальної програми для різного напрямку професійної підготовки викладач повинен враховувати те, що основними ознаками викладання хімії у ПТНЗ є зв'язок хімічних знань із змістом професійної підготовки, відповідність вимогам кваліфікаційної характеристики і задоволення потреб предметів професійно-технічного циклу щодо аналізу хімізму процесів, які вивчаються [1].

Отже, першою особливістю викладання хімії в професійно-технічних навчальних закладах є різна кількість годин, а другою – професійна спрямованість навчального матеріалу відповідно до майбутньої професійної діяльності учня.

З метою вирішення навчальних завдань, поставлених перед предметом «Хімія» у ПТНЗ, Е.Г. Злотников пропонує:

а) використовувати матеріал предметів професійно-технічного циклу для формування в учнів основних хімічних понять;

б) застосовувати додатковий матеріал професійного змісту;

в) поглиблено вивчати теорію і закони, що лежать в основі технологічних процесів;

г) проводити лабораторні досліді і практичні заняття пов'язані з професійною діяльністю учнів;

д) забезпечувати взаємозв'язок викладання хімії з життям [2].

Таким чином, викладач хімії у ПТНЗ при складанні тематичного плану повинен ознайомитися із змістом навчальних дисциплін професійно-теоретичного циклу, щоб мати змогу детальніше розглядати ті хімічні поняття, які вивчаються учнями у процесі професійної підготовки. В результаті аналізу державних стандартів професійно-технічної освіти для спеціальностей кухар, штукатур, маляр та лицювальник-плиточник нами були визначені навчальні дисципліни професійно-теоретичного напрямку підготовки, на які повинен опиратися викладач для реалізації професійної спрямованості вивчення хімії: технологія приготування їжі з основами товарознавства (кухар), технологія штукатурних робіт, матеріалознавство (штукатур), технологія малярних робіт, матеріалознавство (маляр), технологія лицювальних та плиточних робіт, матеріалознавство (лицювальник-плиточник). Отже, використання навчального матеріалу професійного спрямування у навчанні хімії в ПТНЗ дає можливість забезпечити учнів хімічними знаннями, які потрібні для засвоєння предметів професійно-теоретичного циклу, і, таким чином, показати місце та роль хімічної науки в їхній майбутній професійній діяльності.

Література

1. Навчальні програми із загальноосвітніх предметів для професійно-технічних навчальних закладів України. – Х.: Прапор, 2003. – 272 с.
2. Злотников Э.Г. Взаимосвязь курсов химии и спецпредметов в средних профтехучилищах // Совершенствование содержания и методов обучения химии в школе. – Л.: ЛГПИ им. А.И. Герцена, 1979. – С. 85-87.

ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ПІДХІД В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ

Даценко О.А., Богодиста Л.В. (м. Полтава)

Система навчання – це цілеспрямована система, де учні здобувають вміння і навички, у них формується світогляд, розвиваються пізнавальні та творчі сили. Навчання тісно взаємопов'язане з вихованням – процесом впливу вихователя на вихованця з метою формування в нього совісті, честі, людяності, правдивості та інших рис характеру, які визначатимуть особистість школяра, студента як майбутнього громадянина незалежної України. В умовах швидко змінюваної соціальної обстановки та інформаційного середовища середня школа призвана зіграти неоднозначну і вирішальну роль у процесі розвитку учнів. Останні досягнення в сфері комунікаційних технологій надають можли-